

/ INRIKES

Enligt Lars Barregård på Göteborgs universitet har de förtidiga dödsfallen i Sverige på grund av sjöfarten i Östersjön minskat, men fortfarande uppskattar man att över 100 dör varje år till följd av utsläppen. Foto: Emmanuel Royer/SVT

Utsläpp från Östersjöfartyg orsakar över 100 dödsfall om året

Publicerad 7 maj 2019

Det är några av de allvarliga sjukdomar som orsakas av små partiklar i fartygens avgaser. Varje år dör över hundra personer i Sverige en förtidig död på grund av utsläpp från fartyg i Östersjön, enligt forskning från Göteborgs universitet.

SVT kunde i går avslöja att koldioxidutsläppen från inrikes sjöfart är [nästan dubbelt så stora](#) jämfört med vad man tidigare trott – och därmed även luftföroreningar och växthusgaserna som Sverige måste ta ansvar för.

”Kommer ner i lungorna”

När det gäller sjöfarten pratar man också om utsläpp i form av [svavel](#), [kväve](#) och [partiklar](#). Luftföroreningar som har en negativ påverkan på både miljö och människors hälsa.

– Små partiklar är den del av luftföroreningarna som har de tydligaste hälsoriskerna. De är så små att de kommer ner i våra lungor och kan även sprida sig till resten av kroppen, säger Lars Barregård, seniorprofessor och överläkare på Göteborgs universitet.

Allvarliga sjukdomar

Sjöfarten släpper främst ut partiklar i form av PM_{2,5}, vilket är partiklar som är mindre än 2,5 mikrometer. Dessa finns i fartygens avgaser och bildas till största del vid förbränning. De kan påverka både livslängden och orsaka olika sjukdomar.

– Ökad risk för hjärtinfarkt, ökad risk för stroke, ökad risk för lungcancer, astma, KOL, alltså den kroniska lungsjukdomen, säger Barregård.

Drastisk minskning

EU:s nya svaveldirektiv, som reglerar svavelhalten i bränslet på fartyg som trafikerar Östersjön, Nordsjön och Engelska kanalen, trädde i kraft 2015. Det har lett till stora minskningar av svavel från sjöfarten vilket i förlängningen minskat partikelutsläppen, något som har haft positiva effekter på luftmiljön.

– Vi hade tidigare kanske 200 till 400 förtidiga dödsfall i Sverige på grund av sjöfarten i Östersjön. Men det som är trevligt är att detta har minskat drastiskt sedan man införde nya regler för hur mycket svavel man får ha i bränslet, faktiskt minskat med en tredjedel på bara ett par år, säger Lars Barregård.

”Bara Östersjön”

Hans forskning visar att över 100 personer i Sverige fortfarande dör en förtida död på grund av utsläppen från sjöfarten.

– Och då talar vi bara om sjöfarten i Östersjön, dessutom bidrar ju sjöfarten i Medelhavet, Nordsjön och Engelska kanalen också till förtida dödsfall i Sverige.

RELATERAT

Kryssningsfartyg låg i 5 500 timmar med motorer igång

7 maj 2019

SVT avslöjar: Sjöfarten mellan svenska hamnar släpper ut mer än inrikesflyget

6 maj 2019

Larmet: Utsläppen måste halveras till 2030

8 oktober 2018

☒ **Linnea Carlén** (linnea.carlen@svt.se)

☒ **Oskar Jönsson** (oskar.jonsson@svt.se)

Publicerad: 7 maj 2019 08.37

Uppdaterad: 7 maj 2019 13.23

☒ Hittat fel i texten? Skriv och berätta.

Lokal. Lättanvänd. Opartisk. Ladda ner appen nu!

SÅ ARBETAR VI

SVT:s nyheter ska stå för saklighet och opartiskhet. Det vi publicerar ska vara sant och relevant. Vid akuta nyhetslägen kan det vara svårt att få alla fakta bekräftade, då ska vi berätta vad vi vet – och inte vet. [Läs mer](#)